
Screening w kierunku depresji jest rekomendowany u każdego pacjenta, który nie otrzymuje leczenia przeciwdepresyjnego.

W ramach screeningu prowadzone jest badanie przesiewowe za pomocą kwestionariusza PHQ-2 (*Patient Health Questionnaire-2*), które polega na zadaniu pacjentowi dwóch pytań:

Czy w ciągu ostatnich 2 tygodni występowały u Ciebie następujące problemy:

1. Zaniepokojenie z powodu swojego przygnębienia, depresyjnego nastroju lub poczucia beznadziei?
2. Odczuwanie zmniejszonego zainteresowania lub przyjemności podczas wykonywania różnych czynności?

Uzyskanie dwóch odpowiedzi twierdzących pozwala wstępnie rozpoznać stan depresji (przy czułości testu 96% i swoistości 57%) i wymaga przeprowadzenia **kwestionariusza PHQ-9** (*Patient Health Questionnaire-9*) służącego do:

- oceny nasilenia depresji,
- początkowego planowania leczenia,
- monitorowania postępu leczenia u pacjentów diagnozowanych w kierunku depresji.

Kwestionariusz PHQ-9 jest prostym i skutecznym narzędziem do przesiewowej oceny depresji. Powstał na podstawie kryteriów diagnostycznych zaburzeń depresyjnych zawartych w DSM-IV i jest oparty na dziewięciu kluczowych objawach depresji.

Kwestionariusz PHQ-9 składa się z następujących pytań:

Jak często w ciągu ostatnich 2 tygodni odczuwałeś/aś następujące problemy:

1. Niewielkie zainteresowanie lub odczuwanie przyjemności z wykonywania czynności?
2. Uczucie smutku, przygnębienia lub beznadziejności?
3. Kłopoty z zaśnięciem lub przerywany albo zbyt długi sen?
4. Uczucie zmęczenia lub brak energii?
5. Brak apetytu lub przejadanie się?

6. Poczucie niezadowolenia z siebie lub uczucie, że jesteś do niczego albo że zawiodłeś/aś siebie lub rodzinę?
7. Problemy ze skupieniem się, np. przy czytaniu gazety lub oglądaniu telewizji?
8. Poruszanie się lub mówienie tak wolno, że inni mogliby to zauważyć? Albo wręcz przeciwnie - niemożność usiedzenia w miejscu lub podenerwowanie powodujące ruchliwość znacznie większą niż zwykle?
9. Myśli, że lepiej byłoby umrzeć albo chęć zrobienia sobie jakiejś krzywdy?

W przypadku każdego pytania należy wybrać jedną z odpowiedzi:

- Wcale nie dokuczały – 0 pkt
- Kilka dni – 1 pkt
- Więcej niż połowę dni – 2 pkt
- Niemal codziennie – 3 pkt

Interpretacja wyniku:

- **<5 punktów** - brak depresji
- **5-9 punktów** - łagodna depresja
- **10-14 punktów** - umiarkowana depresja
- **15-19 punktów** - umiarkowanie ciężka depresja
- **>20 punktów** - ciężka depresja

BIBLIOGRAFIA

1. Dejesus RS, et al. A system-based approach to depression management in primary care using the Patient Health Questionnaire-9. *Mayo Clin Proc.* 2007;82(11):1395-1402.
2. Williams N. PHQ-9. *Occup Med (Lond).* 2014;64(2):139-140.
3. Kokoszka A, et al. Ocena psychometrycznych właściwości polskiej wersji Kwestionariusza Zdrowia Pacjenta-9 dla osób dorosłych. *Psychiatria* 2016; 13, 4: 187–193